

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 października 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił J. K. prawa do wcześniejszej emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie osiągnął wieku emerytalnego, a także nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na dzień 1 stycznia 1999 roku. Zakład (...) nie zaliczył ubezpieczonemu żadnego okresu do stażu pracy w warunkach szczególnych, w szczególności nie uwzględnił jako okresów pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia od 1 lipca 1972 r. do 1 sierpnia 1972 r., od 1 września 1972 r. do 26 grudnia 1972 r., od 30 grudnia 1972 r. do 28 stycznia 1973 r., od 30 stycznia 1973 r. do 26 października 1975 r., od 9 listopada 1975 r. do 22 lutego 1976 r., od 24 lutego 1976 r. do 30 czerwca 1989 r. w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w likwidacji, wskazując, że z przedłożonego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 27 lutego 2003 roku oraz ze świadectwa pracy z dnia 26 lutego 2003 roku wynika, iż ubezpieczony zajmował stanowisko „betoniarz – zbrojarz” oraz „lastrykarz”, które nie jest wymienione w zarządzeniu nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. /decyzja - k. 17-17 odwrót plik II akt ZUS/

J. K. uznał powyższą decyzję za krzywdzącą i w dniu 8 grudnia 2015 roku złożył od niej odwołanie. Wniósł o zaliczenie okresu zatrudnienia od dnia 1 lipca 1972 roku do 31 marca 1988 roku, jako pracy w szczególnych warunkach, na stanowisku betoniarza, lastrykarza w wymiarze 15 lat i 9 miesięcy (z wyłączeniem okresów urlopów bezpłatnych w wymiarze 1 miesiąca i 18 dni). Wskazał, że w okresie od 1 kwietnia 1988 roku do 30 czerwca 1989 roku był zatrudniony na stanowisku murarza, na którym nie świadczył pracy w warunkach szczególnych. Ponadto wniósł o zaliczenie, jako pracy w warunkach szczególnych następujących okresów zatrudnienia:

- od 1 lipca 1989 roku do 28 lutego 1993 roku w (...) spółce z o.o. w Ł.,
- od 13 lipca 1993 roku do 12 stycznia 1994 roku w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) B.P. (...) w Ł.,
- od 3 lipca 1995 roku do 3 stycznia 1996 roku w Przedsiębiorstwie Budowlano – Handlowym (...) w G.,
- od 1 sierpnia 1996 roku do 10 stycznia 1997 roku w L. P.P.H.I. L. M. w Ł.,
- od 15 listopada 1997 roku do 3 lipca 2003 roku w Zakładzie (...) w Ł.,
- od 23 sierpnia 2005 roku do 10 grudnia 2005 roku w R.-B. Ł. S. J.. /odwołanie - k. 2-5/

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 5 stycznia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podtrzymał argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazał, że przed 1 lipca 1972 roku wnioskodawca był zatrudniony w charakterze ucznia. /odpowiedź na odwołanie - k. 17-17 odwrót/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. urodził się w dniu (...). Wniosek o emeryturę złożył w dniu 10 września 2015 roku. Odwołujący jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, we wniosku o przyznanie emerytury wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. /wniosek o emeryturę – k. 1-8 akt ZUS plik II/

W okresie od 2 września 1970 roku do 30 czerwca 1989 roku wnioskodawca był zatrudniony w (...) Kombinacie Budowlanym (...) w Ł. (późniejsza nazwa: Przedsiębiorstwo Produkcji (...) w likwidacji w Ł.), w pełnym wymiarze czasu pracy, początkowo na stanowisku ucznia na podstawie umowy o zatrudnienie robotnika młodocianego w celu nauki zawodu w przedsiębiorstwie budowlanym i budowlano-montażowym. Umowa została zawarta na okres dwóch lat. /umowa – akta osobowe – k. 45-46 odwrót/

Z dniem 1 lipca 1972 roku wnioskodawca został zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony jako absolwent (...) przyzakładowej i zostały mu powierzone obowiązki betoniarza- zbrojarza na W-70. /akta osobowe: angaż – k. 42, kwestionariusz osobowy – k. 44 – 44 odwrót/

Z dniem 19 stycznia 1973 roku wnioskodawcy zostały powierzone obowiązki betoniarza. /akta osobowe: angaż – k. 41/

Z dniem 1 maja 1973 roku dokonano przeszerogowania wnioskodawcy (zatrudnionego w OB-1) na stanowisku robotnika (przyznano nową stawkę osobistego zaszeregowania). /akta osobowe: angaż – k. 40/

Z dniem 4 maja 1978 r. dokonano kolejnego przeszerogowania wnioskodawcy (zatrudnionego w B-28). /akta osobowe: angaż – k. 39/

Z dniem 1 maja 1979 r. ponownie przeszerogowano wnioskodawcę (zatrudnionego na stanowisku lastrykarza w B-24)./akta osobowe: angaż – k. 38/

Z dniem 1 maja 1979 r. dokonano przeszerogowania wnioskodawcy (zatrudnionego na stanowisku lastrykarza w B-26)./akta osobowe: angaż – k. 37/

Na podstawie zaświadczenia kwalifikacyjnego z dnia 20 stycznia 1982 roku uznano wnioskodawcę zatrudnionego w zakładzie (...) -21 za przygotowanego do wykonania zawodu betoniarza zgodnie ze wskazanym zaszeregowaniem od dnia 1 lutego 1982 roku. /akta osobowe: angaż – k. 36/

Kolejnymi angażami tj. z dniami 1 maja 1982 roku, 1 maja 1983 r., 1 lipca 1985 roku, 1 lipca 1986 roku i 1 września 1987 roku dokonano przeszerogowania wnioskodawcy zatrudnionego na stanowisku lastrykarza (na B-21 następnie G-70)./akta osobowe: angaże – k. 31-33/

Z dniem 1 kwietnia 1988 roku, 1 września 1988 roku i 1 lutego 1989 roku dokonano przeszerogowań wnioskodawcy zatrudnionego na stanowisku murarza. /akta osobowe: angaże – k. 29-30/

Z zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wynika, że wnioskodawca zajmował ostatnio stanowisko murarza. /zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 21.02.2003 r. – k. 11-12 odwrót, akta osobowe – k. 34-34 odwrót oraz k. 11-12 odwrót akt ZUS plik I /

W okresie zatrudnienia w (...) Kombinacie Budowlanym (...) w Ł. wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy tj. przez 8 godzin dziennie, prace betoniarzkie. Pracował w brygadzie betoniarzy. Czynności te wykonywał na blokach, wieżowcach budowanych przez pracodawcę. Na każdej powierzchni mieszkań trzeba było dokonać wylewek budowlanych tzw. posadzek betonowych. (...) (w stanie płynnym) był pompowany węzłem gumowym z parteru na poszczególne piętra budynku. Wnioskodawca najczęściej pracował przy pompie na dole. Sypał piasek i cement do betoniarki, która mieszała te składniki, a pompa pompowała na górę. Wylewał ten beton za pomocą pompy. Nie wykonywał wykładziny lastrykarskiej, jedynie szlifował za pomocą maszyny to podłoże, po polewaniu jej wodą. Przy polerowaniu i szlifowaniu występowało zapylenie. Lastryko wylewa się na 1,5 cm, ale przed wylaniem lastryka pierwsza warstwa była cementowa. Lastryka było mało, służył on do wykonywania podestów (na piętrze) i spoczników (na półpiętrze) na klatkach schodowych.

Skarżący nie wykonywał prac zbrojarskich, nie był również oddelegowywany do innych prac.

/zeznania świadka Z. R. 00:26:41 - 00:30:39, 00:30:39- 00:34:52- płyta CD k. 50, zeznania świadka J. S. 00:34:52- 00:38:09, 00:38:09 -00:40:25-płyta CD k. 50, zeznania wnioskodawcy 00:10:40-00:12:05 – płyta CD k. 56, 00:10:24-00:10:40 – płyta CD k. 56 w zw. z 00:02:00-00:17:26, 00:17:26- 00:18:39– płyta CD k. 50/

Prace zbrojarskie wykonywane były na prefabrykacji, przed postawieniem budynków. /zeznania świadka Z. R. 00:26:41 - 00:30:39 – płyta CD k. 50, zeznania świadka J. S. 00:34:52- 00:38:09-płyta CD k. 50/

Prace lastrykarskie wykonuje się częściowo ręcznie np. sokoliki, a część w betoniarce, z betoniarki lastryko wylwane jest na taczkę, a później transportowane na miejsce ułożenia. Lastryko wykładało się w łazienkach, ubikacjach i na klatkach schodowych. Lastryko to mieszanka wody, cementu i kamienia drobnego tzn. biała marianna, czyli kruszony biały marmur, a beton to mieszanka wody, piasku i cementu. /zeznania świadka Z. R. 00:26:41 - 00:30:39, 00:30:39-00:34:52- płyta CD k. 50, zeznania świadka J. S. 00:34:52- 00:38:09-płyta CD k. 50]/

Pracując na stanowisku murarza wnioskodawca wyrównywał cement z piachem przy parapetach w blokach. Wnioskodawca nie posiada uprawnień murarskich. /zeznania wnioskodawcy 00:10:24-00:10:40 – płyta CD k. 56 w zw. z 00:02:00-00:17:26 – płyta CD k. 50/

W dniach od 2 do 31 sierpnia 1972 roku, od 17 do 29 grudnia 1972 roku, 29 stycznia 1973 roku, od 27 października do 8 listopada 1975 roku, 23 lutego 1976 roku korzystał z urlopu bezpłatnego. /świadczenie pracy z 30.06.1989 r. – koperta k. 6, świadectwo pracy z 26.02.2003 r. – k. 9- 9 odwrót, akta osobowe – k. 43-43 odwrót oraz k. 3 – 3 odwrót akt ZUS plik I/

W dniu 27 lutego 2003 roku zakład pracy wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach i wskazał, że odwołujący w okresie od 2 września 1970 roku do 30 czerwca 1989 roku był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w likwidacji w Ł., przy czym od 1 lipca 1972 r. do 30 kwietnia 1979 roku oraz od 1 maja 1979 roku do 30 czerwca 1989 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace betoniarskie na stanowiskach betoniarza – zbrojarza, lastrykarza wymienionym w wykazie A dziale V, poz. 4, pkt 3 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i (...) i (...) z dnia 1 sierpnia 1983 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach. Ponadto wskazał, że w dniach od 2 do 31 sierpnia 1972 r., od 17 do 29 grudnia 1972 r., 29 stycznia 1973 r., od 27 października do 8 listopada 1975 r., 23 lutego 1976 r. wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego. /świadczenie wykonywania prac w szczególnych warunkach – k. 10, akta osobowe – k. 35 oraz k. 12 akt ZUS plik II/

We wniosku o ustalenie kapitału początkowego wnioskodawca wskazał, że w powyższym okresie zatrudnienia do czerwca 1989 roku zajmował stanowisko betoniarza, lastrykarza, od 1 lipca 1989 roku - murarza, betoniarza. /kwestionariusz dotyczących okresów składkowych i nieskładkowych – k. 2 akt ZUS plik I/

W okresie od 1 lipca 1989 roku do 28 lutego 1993 roku wnioskodawca był zatrudniony w (...) spółce z o.o. w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku betoniarza. /świadczenie pracy z 01.03.1993 r. – koperta k. 6 oraz k. 4-4 odwrót akt ZUS plik I/

W okresie tego zatrudnienia wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy tj. przez 8 godzin dziennie prace betoniarskie. Dokonywał tam wylewek budowlanych w blokach, mieszkaniach budowanych przez to przedsiębiorstwo. /zeznania wnioskodawcy 00:10:24-00:10:40 – płyta CD k. 56 w zw. z 00:02:00-00:17:26 – płyta CD k. 50/

W okresie od 13 lipca 1993 roku do 12 stycznia 1994 roku wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) B.P. (...) w Ł., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku zbrojarza, lastrykarza, a ostatnio betoniarza. /świadczenie pracy z 12.01.1994 r. – koperta k. 6 oraz k. 6-6 odwrót akt ZUS plik I/

W okresie tego zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy tj. przez 8 godzin dziennie wykonywał prace betoniarskie. Wykonywał wylewki budowlane, parapety, płytki na chodniki. Skarżący nie wykonywał prac zbrojarskich ani lastrykarskich. /zeznania wnioskodawcy 00:10:24-00:10:40 – płyta CD k. 56 w zw. z 00:02:00-00:17:26 – płyta CD k. 50/

W okresie od 3 lipca 1995 roku do 3 stycznia 1996 roku wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budowlano – Handlowym (...) w G., w pełnym wymiarze czasu pracy. W wystawionym wnioskodawcy świadectwie

pracy pracodawca wskazał, że J. K. był zatrudniony na stanowisku lastrykarza. /świadcstwo pracy z 08.01.1995 r. – koperta k. 6 oraz k. 7-7 odwrót akt ZUS plik I/

W okresie zatrudnienia w wymienionym przedsiębiorstwie wnioskodawca wykonywał prace betoniarskie, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy tj. przez 8 godzin dziennie. Nie wykonywał prac lastrykarskich, nie był również oddelegowywany do innych prac. /zeznania wnioskodawcy 00:10:24-00:10:40 – płyta CD k. 56 w zw. z 00:02:00-00:17:26 – płyta CD k. 50/

W okresie od 1 sierpnia 1996 roku do 10 stycznia 1997 roku wnioskodawca był zatrudniony w L. P.P.H.I. L. M. w Ł., w pełnym wymiarze czasu pracy. /świadcstwo pracy z 10.01.1997 r. – koperta k. 6 oraz k. 8 akt ZUS plik I/

W okresie tego zatrudnienia wykonywał prace betoniarskie, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy tj. przez 8 godzin dziennie. /zeznania wnioskodawcy 00:10:24-00:10:40 – płyta CD k. 56 w zw. z 00:02:00-00:17:26 – płyta CD k. 50/

W okresie od 15 listopada 1997 roku do 3 lipca 2003 roku wnioskodawca był zatrudniony w Zakładzie (...) w Ł., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku pracownika budowlanego. /świadcstwo pracy z 03.07.2003 r. k. 7, k. 10 odwrót akt ZUS plik I oraz k. 13 – 13 odwrót akt ZUS plik II, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 15.01.2004 r. –k. 15-15 odwrót akt ZUS plik I/

W okresie tego zatrudnienia J. K. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy tj. przez 8 godzin dziennie prace betoniarskie. /zeznania wnioskodawcy 00:10:24-00:10:40 – płyta CD k. 56 w zw. z 00:02:00-00:17:26 – płyta CD k. 50/

W okresie od 23 sierpnia 2005 roku do 10 grudnia 2005 roku był zatrudniony w R.-B. Ł. S. J. w Ł., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku glazurnika. /świadcstwo pracy z 10.12.2005 r. k. 15 akt ZUS plik II/

Wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 26 lat, 5 miesięcy, 11 dni, w tym 26 lat, 3 miesięcy, 18 dni okresów składkowych oraz 1 miesiąca i 23 dni okresów nieskładkowych./okoliczność bezsporna, a nadto karta przebiegu zatrudnienia – k. 17-17 odwrót akt ZUS plik II/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów zarówno w postaci dokumentacji osobowej ze spornych okresów pracy wnioskodawcy, jak i osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań świadków Z. R. i J. S. pracujących z wnioskodawcą w spornym okresie w (...) Kombinacie Budowlanym (...) w Ł., a zatem posiadających wiedzę odnośnie charakteru zatrudnienia wnioskodawcy i rodzaju wykonywanych przez niego czynności. Zeznania te korespondują ze zgromadzoną dokumentacją i przesłuchaniem wnioskodawcy.

W ocenie Sądu dowody te dają dostateczną podstawę do przyjęcia, że w okresie od dnia 1 lipca 1972 roku do 31 marca 1988 roku (w okresie od 2 września 1970 roku do 30 czerwca 1972 roku wnioskodawca był zatrudniony w oparciu o umowę o zatrudnienie robotnika młodocianego w celu nauki zawodu i nie wnosił o zaliczenie tego okresu do pracy w warunkach szczególnych, natomiast od 1 kwietnia 1988 roku do 30 czerwca 1989 roku był zatrudniony na stanowisku murarza, na którym zgodnie z wyrażonym stanowiskiem w odwołaniu nie świadczył pracy w warunkach szczególnych) wnioskodawcy powierzono pracę na stanowisku betoniarza, oraz że pracę tę w spornych okresach wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, czasami tylko szlifował lastryko. Zeznania świadków, co do stanowiska, na jakim pracował skarżący, charakteru czynności oraz wymiaru świadczonej pracy są spójne, logiczne i wiarygodne.

W ocenie Sądu przesłuchanie wnioskodawcy daje także dostateczną podstawę do przyjęcia, że w okresach od dnia 1 lipca 1989 roku do 28 lutego 1993 roku w (...) Sp. z o.o. w Ł., od 13 lipca 1993 roku do 12 stycznia 1994 roku w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...)B.P. (...) w Ł., od 3 lipca 1995 roku do 3 stycznia 1996 roku w Przedsiębiorstwie Budowlano – Handlowym (...) w G., od 1 sierpnia 1996 roku do 10 stycznia 1997 roku w L. P.P.H.I. L. M. w Ł., od 15 listopada 1997 roku do 31 grudnia 1998 r. (zatrudnienie do dnia 3 lipca 2003 roku) w Zakładzie (...) w Ł.

wnioskodawcy powierzono pracę na stanowisku betoniarza, oraz że pracę tę w spornych okresach wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zeznania wnioskodawcy co do stanowiska, na jakim pracował skarżący, charakteru czynności oraz wymiaru świadczonej pracy są spójne, logiczne i wiarygodne.

Zeznania wnioskodawcy i świadków znajdują także potwierdzenie w zebranej dokumentacji osobowo - płacowej, której wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku poz. 887, z późn. zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku (art. 196 ustawy) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie zaś z ust.2 omawianego przepisu emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43, z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust.1 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 r. II UKN 417/97 – (...)

i US (...) i wyrok Sądu Najwyższego z 15 listopada 2000 r. II UKN 39/00 Prok.

i Prawo (...)).

Stosownie do § 2 ust.2 rozporządzenia okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, że wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe: co do wieku – w dniu 1 października 2015 roku ukończył 60 lat, posiadanych okresów składkowych i nieskładkowych oraz złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W ocenie Sądu wnioskodawca spełnia również warunek posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, że skarżący nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Nie uwzględnił wnioskodawcy żadnego okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy nie uznał wnioskodawcy jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 1 lipca 1972 r. do 1 sierpnia 1972 r., od 1 września 1972 r. do 26 grudnia 1972 r., od 30 grudnia 1972 r. do 28 stycznia 1973 r., od 30 stycznia 1973 r. do 26 października 1975 r., od 9 listopada 1975 r. do 22 lutego 1976 r., od 24 lutego 1976 r. do 30 czerwca 1989 r. w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w likwidacji wskazując, że z przedłożonego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 27 lutego 2003 r. oraz ze świadectwa pracy z dnia 26 lutego 2003 r. wynika, iż ubezpieczony zajmował stanowisko „betoniarz – zbrojarz” oraz „lastrykarz”, które nie jest wymienione w zarządzeniu nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. Organ rentowy wskazał także, że zakład pracy wnioskodawcy powołał niepełny charakter wykonywanej pracy w odniesieniu do nazwy wskazanej w powołanym zarządzeniu a nadto nie wskazał punktu zarządzenia dla wykonywanej pracy na stanowisku „zbrojarz”, nie wskazał w jakim czasie wykonywał zatrudnienie na poszczególnych stanowiskach. Ponadto w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 21 lutego 2003 r. zakład podał, iż ubezpieczony zatrudniony był na stanowisku murarza, stanowisko to nie jest wymienione w świadectwie pracy.

Wnioskodawca w niniejszym postępowaniu twierdził, że zarówno zakwestionowanym w zaskarżonej decyzji okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) od 1 lipca 1972 r. do 30 czerwca 1989 r. (przy czym w odwołaniu wnosił o zaliczenie tego okresu do 31 marca 1989 r., bowiem od 1 kwietnia 1988 r. do 30 czerwca 1989 r. był zatrudniony na stanowisku murarza, które nie jest pracą w warunkach szczególnych), jak i w trakcie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w Ł. od 1 lipca 1989 roku do 28 lutego 1993 roku, w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...)B.P. (...) w Ł. od 13 lipca 1993 roku do 12 stycznia 1994 roku, w Przedsiębiorstwie Budowlano – Handlowym (...) w G. od 3 lipca 1995 roku do 3 stycznia 1996 roku, w L. P.P.H.I. L. M. w Ł. od 1 sierpnia 1996 roku do 10 stycznia 1997 roku, w Zakładzie (...) w Ł. od 15 listopada 1997 roku do 31 grudnia 1998 r. (zatrudnienie do dnia 3 lipca 2003 roku), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach Sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. sygn. III UZP 5/85 – LEX 14635, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84 – LEX 14625).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w szczególnych warunkach dopuścił dowód z zeznań świadków, przesłuchania wnioskodawcy oraz z zachowanej dokumentacji osobowej ze spornych okresów.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wnioskodawca w okresie od dnia od 2 września 1970 roku do dnia 30 czerwca 1989 roku był zatrudniony w (...) Kombinacie Budowlanym (...) w Ł. (późniejsza nazwa: Przedsiębiorstwo Produkcji (...) w likwidacji w Ł.), w okresie od 1 lipca 1972 roku do 31 marca 1988 roku (z przerwami związanymi z korzystaniem z urlopów bezpłatnych w dniach od 2 do 31 sierpnia 1972 r., od 17 do 29 grudnia 1972 r., 29 stycznia 1973 r., od 27 października do 8 listopada 1975 r., 23 lutego 1976 r.) wykonywał pracę betoniarza, sporadycznie tylko szlifował lastryko.

Ustalenia Sądu wykazały, że w okresie od 2 września 1970 roku do 30 czerwca 1972 roku wnioskodawca był zatrudniony w oparciu o umowę o zatrudnienie robotnika młodocianego w celu nauki zawodu i nie wnosił o zaliczenie tego okresu do pracy w warunkach szczególnych, natomiast od 1 kwietnia 1988 roku do 30 czerwca 1989 roku był zatrudniony na stanowisku murarza, na którym - zgodnie z wyrażonym w odwołaniu stanowiskiem - nie świadczył pracy w warunkach szczególnych.

Ponadto Sąd ustalił, że w okresie od dnia 1 lipca 1989 roku do dnia 28 lutego 1993 roku wnioskodawca był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w Ł., od dnia 13 lipca 1993 roku do dnia 12 stycznia 1994 roku w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) B.P. (...) w Ł., od dnia 3 lipca 1995 roku do 3 stycznia 1996 roku w Przedsiębiorstwie Budowlano – Handlowym (...) w G., od 1 sierpnia 1996 roku do 10 stycznia 1997 roku w L. P.P.H.I. L. M. w Ł. i w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace betoniarza.

Materiał dowodowy wykazał także, że w okresie od 15 listopada 1997 roku do 3 lipca 2003 roku wnioskodawca był zatrudniony w Zakładzie (...) w Ł. i w okresie od dnia 15 listopada 1997 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace betoniarza.

Analiza treści wykazu A do powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku wskazuje, że wymienione w pkt 4 działu V prace zbrojarskie i betoniarskie są pracami w szczególnych warunkach.

Pomocnicze znaczenie w tym zakresie stanowi wykaz zawarty w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz wzrostu emerytury lub renty (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 1983 roku, Nr 3, poz. 6). Stanowisko betoniarza zostało wymienione w wykazie A, Dziale V pod pozycją 4 pkt 3 jako praca wykonywana w szczególnych warunkach.

Prace zaś przy szlifowaniu lastryka na szlifierce można z kolei zaliczyć do prac przy obróbce prac kamieniarskich, o których mowa w wykazie A, dział V poz. 10 pkt 1.

W ocenie Sądu wnioskodawca udowodnił, że w spornych okresach od dnia 1 lipca 1972 roku do 31 marca 1988 roku (z przerwami związanymi z korzystaniem z urlopów bezpłatnych w dniach od 2 do 31 sierpnia 1972 r., od 17 do 29 grudnia 1972 r., 29 stycznia 1973 r., od 27 października do 8 listopada 1975 r., 23 lutego 1976 r.), od dnia 1 lipca 1989 roku do dnia 28 lutego 1993 roku, od dnia 13 lipca 1993 roku do dnia 12 stycznia 1994 roku, od dnia 3 lipca 1995 roku do 3 stycznia 1996 roku, od dnia 1 sierpnia 1996 roku do 10 stycznia 1997 roku oraz od 15 listopada 1997 roku do 31 grudnia 1998 roku wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w szczególnych warunkach. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało bowiem, że we wskazanych wyżej okresach wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych na stanowisku betoniarza i sporadycznie przy szlifowaniu lastryka.

Wskazują na to jednoznacznie zeznania świadków pracujących razem z wnioskodawcą w Przedsiębiorstwie Produkcji (...). Świadkowie opisali, jakiego rodzaju prace i w jakim okresie wykonywał wnioskodawca wskazując, że były to prace betoniarskie, wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zeznali oni, że wnioskodawca nie był oddelegowywany do innych prac. W trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) zdarzało się, że wnioskodawca wykonywał prace lastrykarskie, jednak tylko w zakresie szlifowania. Wskazywali także, że przy szlifowaniu czy polerowaniu wykładziny lastrykarskiej panowało zapylenie. Dodatkowo w zachowanej dokumentacji osobowo-płacowej z tego okresu, nie ma żadnego dokumentu, który wskazywałby na przerwę w zatrudnieniu wnioskodawcy na stanowisku betoniarza (za wyjątkiem przerwy wynikającej z urlopów bezpłatnych). Zeznania zgłoszonych świadków i treść dokumentacji osobowej pozostają w zgodności z zeznaniami wnioskodawcy. W zakresie

pozostałych okresów – poza zatrudnieniem w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) – na pracę wnioskodawcy w warunkach szczególnych wskazuje jego przesłuchanie i treść dokumentacji osobowej z tych okresów.

Powyższe pozwoliło Sądowi Okręgowemu przyjąć, że wnioskodawca w okresie od dnia 1 lipca 1972 roku do 31 marca 1988 roku (z przerwami związanymi z korzystaniem z urlopów bezpłatnych w dniach od 2 do 31 sierpnia 1972 r., od 17 do 29 grudnia 1972 r., 29 stycznia 1973 r., od 27 października do 8 listopada 1975 r., 23 lutego 1976 r.), od dnia 1 lipca 1989 roku do dnia 28 lutego 1993 roku, od dnia 13 lipca 1993 roku do dnia 12 stycznia 1994 roku, od dnia 3 lipca 1995 roku do 3 stycznia 1996 roku, od dnia 1 sierpnia 1996 roku do 10 stycznia 1997 roku oraz od 15 listopada 1997 roku do 31 grudnia 1998 roku wykonywał prace wymienione w pkt 4 działu V wykazu A do powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku - co łącznie daje ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych – na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Zauważyć jednak należy, że warunek wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych spełnia pierwszy powyżej wskazany okres zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) od 1 lipca 1972 roku do 31 marca 1988 roku (z przerwami związanymi z korzystaniem z urlopów bezpłatnych). Zatem pozostałe przyjęte przez Sąd Okręgowy okresy za udowodnione jako praca w warunkach szczególnych pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do jej nabycia. Zgodnie zaś z art. 129 ust. 1 świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę w dniu 10 września 2015 roku, wiek 60 lat osiągnął w dniu 1 października 2015 roku, a zatem prawo do emerytury należało wnioskodawcy przyznać od dnia 1 października 2015 roku tj. od osiągnięcia wieku 60 lat.

W tym stanie rzeczy Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję orzekając jak w sentencji wyroku.

K.P.